TORONYIRÁNY

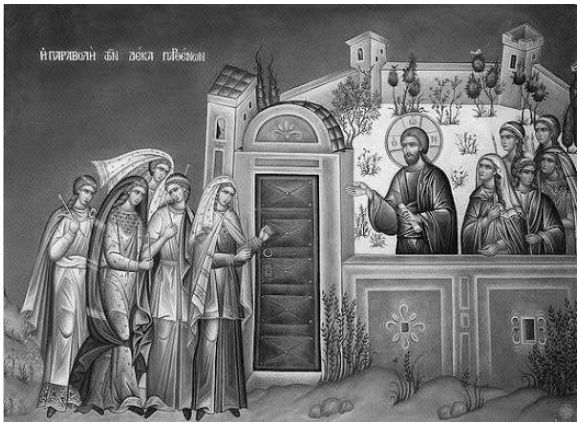
XX. 45.

2026. november 8.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 32. vasárnap

November 9. A Lateráni Bazilika felszentelése
November 11. Tours-i Szent Márton püspök

A liturgikus év vége felé járunk, s a liturgiában mind gyakrabban felhangzik a kiáltás: „Jön a vőlegény!" Nem tudjuk sem a napot, sem az órát, de biztosan hisszük, hogy Jézus visszatér, újra eljő a világ végén.

Ez a hit, hogy Jézus újra eljő, s akkor személyesen és közösségileg találkozunk vele: egyidős a kereszténységgel. Az ősegyház lelkiségének, a hűséges várakozás lelkületének ez a hit volt a forrása.

S ez a hit – kezdet óta szüntelenül -, ma is él az egyházban. Ma is, mindennap felhangzik a szentmisében: „Halálodat hirdetjük, Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz!" Az egyház a várakozók közössége. Látszólag titokzatos ellentmondás ez: azok várják, akikhez már megérkezett, azok éhezik, akiket már testével táplál, s azok szomjúhozzák, akik már eljutottak élő vízforrásához.

Nem tudjuk, mikor jön el, nem tudjuk, meddig késik. Ez a „bizonytalanság" a hívő ember nagy próbatétele. „Nem tudjátok sem a napot, sem az órát" – mondta Jézus jöveteléről, s ezek a figyelmeztető szavak nyugtalanságot okoznak mindnyájunkban. Bőrünkön is érezzük, hogy nem tud abszolút biztonságot nyújtani a világ. De a hit sem automata-biztosíték az üdvösségre. Éberen és okosan őriznünk kell, állandóan táplálnunk kell lámpásunk fényét. Folytonos készenlétben, következetes hűségben kell élnünk. Tervszerűen és céltudatos beosztással kell várakoznunk és virrasztanunk életünk lámpása felett, nehogy a balga szüzek sorsára jussunk. Mert nem tudjuk ugyan, hogy mikor jön a Vőlegény, de biztos, hogy egyszer megérkezik. Eljön külön mindegyikünkhöz a személyes halálban, s eljön népe közösségéhez az utolsó ítéletkor.

Csanád Béla

A szentmise olvasmányai

1. Bölcs 6,12-16 Aki nyitott szívvel keresi a bölcsességet, az rátalál.

2. 1Tessz 4,13-18 Jézus meghalt és feltámadt, Isten vele együtt feltámasztja azokat is, akik Jézusban hunytak el.

3. Mt 25,1-13 A tíz koszorúslányról szóló példabeszéd a lelki éberségről, készenlétről ad tanítást.

Az okos és a balga lányok

Ez a példabeszéd Máténál az ítéletről szóló tanítás után áll, s arra figyelmeztet, hogy a bíró érkezésére mindig készen kell lenni. A Szentírásból kiolvasható, hogy Jézus a világ végéről, illetve második eljöveteléről semmi időbeli meghatározást nem akart adni. Másrészt viszont az apostolok úgy beszélnek, mintha a jelzett esemény még az életükben bekövetkeznék. Mindenesetre az apostoli egyház két-három évtized alatt megélte, hogy Jézus újra eljöveteléről még kevesebbet mondhat, mint közvetlenül a mennybemenetele után. Azt is tapasztalták, hogy egyesekben a kitartás és a remény megfogyatkozott. Különösen az üldözések idején volt erre példa. Azért a készenlétre, a virrasztásra irányuló figyelmeztetés nem hiányozhatott.

Maga a példabeszéd elénk tárja a keleti lakodalom képét. A vőlegényt várják a menyasszony házába. A menyasszony barátnői, a meghívott vendégek eléje mennek, hogy ünnepi menetben kísérjék a házba. A példabeszéd külön kiemel egyes szereplőket és mozzanatokat, hogy a mondanivaló feltűnőbb legyen. Itt tíz leány szerepel, akik közül egyesek okosan, mások balgán viselkednek. A vőlegény házában is folyik a mulatság. Az ő barátai odamentek, hogy elkísérjék a menyasszony házába, de az indulással nem sietnek. A lakodalom úgyis hét napig tart, tehát nem kell sietni. A menet csak éjfél felé indul el, s ezen senki sem csodálkozik. A lányok okos vagy balga viselkedését az jelzi, hogy vittek-e tartalékolajat a lámpájukhoz.

Az okosak számítottak a késésre, azért kellően felszerelték magukat, a balgák nem voltak ilyen előrelátók. Olyan szembeállítás ez, mint a Mt 7,24-27-ben említett kétféle ember: aki a házát sziklára vagy homokra építi. A szövegben az eredeti kifejezés jelenthet lámpát vagy fáklyát. Keleten a legújabb időkig szokás volt a fáklya-tánc, amelyet a jelenlevő lányok jártak. A fáklyát is át kellett itatni olajjal. A hosszú várakozásban a lányok elalusznak. Éjféltájban kiáltás ébreszti fel őket: Jön a vőlegény! A balgák akkor veszik észre, hogy lámpájuk kialvóban van, s nincs tartalékuk. Kérnek az okosaktól, de azok a kereskedőkhöz irányítják őket. Ha megosztják velük a sajátjukat, nekik sem marad elegendő. Az éjféli vásárlás nem idegen jelenség a példabeszédben. Ilyen mulatság idején az egész falu talpon volt, s mivel mindenki ismerte egymást, segítségére lehettek egymásnak. De amíg odajárnak, a menet bevonul a házba, s az ajtót bezárják. Kopogtatásukra és kérésükre csak azt a választ kapják, hogy nem ismerik őket.

A történet hasonlít a virrasztó szolgákról szóló példabeszédhez. Vannak benne olyan részek, amelyek csak a történet egészét szolgálják, tehát nem kell külön keresni a jelentésüket. Pl. az öt okos és öt balga megosztás nem akarja azt mondani, hogy az emberek fele így viselkedik az örök élet kérdésében. Annak sincs külön szerepe, hogy az okos lányok látszólag szívtelenek, amikor társaik nehéz helyzetét látják. A példabeszéd csak a készenlétet akarja hangsúlyozni. Az örök bíró késhet, de ez nem ok arra, hogy a hűséges várakozást abbahagyjuk. Az üdvösségből csak saját hibánk miatt maradhatunk ki, s akkor nincs orvoslás, és másokat sem hibáztathatunk. Az egyház így értelmezte a példabeszédet. Amikor Jézus eljövetele nem következett be az első nemzedék életében, az nem vezetett a hit krízisséhez. Tudták, hogy akik eltávoztak az életből, azok úgyis vele találkoznak. Számukra már megtörtént az örök bíró eljövetele. Egyébként is Jézus újra eljövetelét nem úgy kell értelmezni, hogy a mi világunkba jön vissza. Ő már átment az üdvösség rendjébe, s valójában nekünk kell elérkezni őhozzá. Második eljövetele csak kifejezés arra, hogy a földi történelem lezárul, s ő megtartja az ítéletet.

Gál Ferenc

Szabály nélkül nincs nevelés (7.)

Rend és tisztaság

Milyen tisztának kell lennie a gyermeknek?

Elvből mosakodni?

Térjünk rá a mosakodásra: a mosakodás is lehet élvezet, ha azt, ami a testre ragadt, a mosdóba, mint fekete levet leengedjük. Milyen gyakran van szükségük gyermekeinknek a mosakodásra, amikor egyáltalán nem érzik, hogy piszkosak? Mosakodás, mint kötelező gyakorlat, mint hajlongás a felnőttek akarata előtt, annak belátása nélkül, hogy szükséges. A „csak úgy teszünk, mintha...", itt erőtlen halk tiltakozás lesz.

A WC után és étkezés előtt

Nagyon is indokolt szabály, hogy étkezés előtt kezet mossunk, ezt már nagyon korán be lehet gyakorolni. A legkönnyebben akkor tanul a gyermek, ha elősegítjük utánzási képességét. Mosson a gyermekkel együtt kezet minden étkezés előtt. Így a mosakodás önmagától értetődő dologgá válik, amely pontosan hozzátartozik, mint az, hogy asztalhoz ülünk az étkezéshez.

Így nem lesz probléma a tisztaság

Egy szutykos gyermekkel is meg lehet jelenni a nyilvánosság előtt. A buszon is vannak olyan emberek, akik örömüket lelik a sugárzó szutyokmatyikban.

Tartózkodjon az állandó intelmektől, mint pl.: „Ne piszkítsd be újra magad!" – és vegyen inkább sok olcsó ruhadarabot, mint kevés drágát!

A fürdőkád ne legyen olyan hely, ahol tetőtől talpig kíméletlenül beszappanozzuk és lesikáljuk magunkat, és a sampon marja a szemünket. Sokkal jobb, ha fürdés közben játszhatunk és pancsolhatunk. Eközben csak úgy mellesleg megtisztulunk. Végül is a túl sok szappan egészségtelen.

Ha a fésülködés állandóan idegborzoló folyamattá válik, akkor vágattassa rövidre a haját.

Egyetlen gyermek sem lesz beteg, ha esténként mosakodás nélkül fekszik le. Majdnem minden gyermeknek van egy malac-fázisa. A víztől való idegenkedés könnyebben elmúlik, ha nem kényszerítik az embert.

Ügyeljen inkább a megmosott fogakra, mint a kifogástalan körmökre! Ha elhanyagoljuk a fogak ápolását gyermekkorban, a következményeket egész életünkben sem tudjuk megszüntetni.

A „jó magatartás" témájához

A hála csak azt jelenti, hogy „Köszönöm szépen!"?

Látogató jött. A nagynéni színes ceruzákat hozott a négyéves Sárinak. Majdnem kitépi őket a kezéből, azonnal elindul a gyermekszobába, hogy kipróbálja azokat. Alig hallja meg az édesanya felszólítását: „Hogy is mondjuk!?" Azonnal elkezd festeni egy képet, és elhatározza, hogy a nagynéninek ajándékozza. Sári hálásnak akar mutatkozni. Ekkor megjelenik az édesanya korholóan és figyelmeztetően: „Mondd csak, nem tudod, hogy mi illik? Menj most azonnal oda, köszönd meg rendesen és adj a nagynéninek egy puszit!" De Sári nem akarja megköszönni. Puszit sem akar adni, mert a nagynéni arcának kenőcsíze van. Ezenkívül mindig olyan nagyon megszorítja. De az édesanya ragaszkodik az azonnali megköszönéshez. Kínos számára az udvariatlan gyermek. Hangos lesz a gyermekszoba. Végül Sári széttépi az elkezdett képet, ledobja a padlóra és rajta toporzékol. Semmi sem segít már többet. Nincsenek baráti érzések, nincsen hála, már csak dühöngés és ellenszenv van.

A meghiúsult remények megakadályoznak minden örömöt

A szülők gyakran azzal érvelnek, hogy a gyermekeket már kiskoruktól arra kellene nevelni, hogy embertársaik barátságos gesztusaira barátsággal válaszoljanak. Ezt gyakran egészen ösztönösen teszik, ahogyan Sári is akarta. A gyermekeknek gyakran nehezükre esik, hogy igénybe vegyék a felnőttek szóvirágait és magatartását. De legyünk most az egyszer őszinték: valóban olyan fontos ez?

Fogadja el a gyermek ösztönös örömét!

Nem fontosabb a baráti gesztus, mint a korrekt forma? Nem a legszebb hála az őszintén közölt öröm, mint egy illedelmes mondat? Színlelni kell a hálát, ha nem érezzük?

Némely ajándék nem ajándék

Másodszor hozott magával egy vendég olyan dobozos bonbont, amiről a gyermek már először őszintén megmondta, hogy pontosan azt nem szereti. Ez valóban nem meggondolatlan dolog? Nincsenek nekünk az ilyen esetekben, a szabályok betartása ellenére, a hála kimutatására finom árnyalataink a lelkestől a fagyosig?
Miért kell hálásnak lennie egy négyévesnek, ha száz forintot kap azzal a kikötéssel, hogy azonnal tegye perselyébe? Nem ürítheti ki egyedül a perselyt, azt sem tudja, hogy mit vegyen rajta. Minek örüljön?
Miért kell egy hatévesnek hálásnak lennie, ha nagyi egy pár új házi cipőt ajándékoz, amit a szülőknek kellett volna megvenniük?
Mit mondana Ön, ha az irodai kollégái egy új szalagot ajándékoznának az írógéphez? Csak akkor vagyunk hálásak, ha érezzük az ajándékozónál az őszinte igyekezetet, hogy örömet akar szerezni nekünk.

Magyarázatok szemrehányás helyett

Az is előfordulhat, hogy a gyermekek a sikeres ajándék esetében, a nagy öröm hevében, elfelejtik a hála kimutatását. Hamar rájönnek erre, ha szemrehányás nélkül megértetjük velük, hogy itt éppen olyasvalaki csalódott, aki jót akart nekik. Aki vette a fáradságot, hogy valami különlegeset hozzon neki. Valakit nagyon megörvendeztetne, ha ki is mutatná a hálát. Amikor tehát nem magatartást követelünk, hanem más érzelmeire hívjuk fel a figyelmet, a gyermekek nagyon jól megértik, hogy mit is gondolunk.

Hogyan bánunk gyermekeink ajándékaival?

- Mindig hálásnak mutatkozunk gyermekeinkkel szemben?
- Hogyan vélekedjék a gyermek, ha a frissen szedett margarétát, amit nekünk nyújtott át, a padlón találja meg?
- Mit teszünk a gyermekek óvodában és iskolában készített ajándékaival? Keresünk nekik egy kis kiemelt helyet, vagy pedig hamarosan a papírkosárban találja meg a gyermek az ajándékát?
- Ha olyan kevés örömet okoz számunkra a gyermek ajándéka, akkor miért kell nagymértékben a gyermeknek örülni a házi cipőnek és azért még hálásnak is lennie?

(Folyt. köv.)

Helga Gürtler

Vasárnapi jegyzet

Amikor a lényeg marad

Azt is számon tartják, hol vannak a legszebb temetők. Európában a genovaira esküsznek, és a római Idegenek temetőjére, ahol mindig hallani a vörösbegy hangját. Vannak, akik a halál udvarának mondják a sírkerteket. A legbensőségesebb a békesség udvara, ahogyan a németek szótárában áll. Spanyolországban, a hegyekben, ahol kősivatag fogad, ciprusokkal övezett temetőket láttam. Valaki azt mondta: a sírkerteket, ha megnézed, sok következtetést levonhatsz a kultúráról, egy nép hitbéli érzékenységéről, ősök tiszteletéről.

November a temetők hónapja, a kereszténynek a feltámadásé: ott, ahol nyugosznak az eltávozottak, a reménység mécsese ég, szüntelenül, hiszen az elmúlás az élet folytatása.

Rómában az említett (teraszos) temetőben azok nyugosznak, akiknek a XIX. században helyet a pápa adott: protestáns testvéreink. Piramis árnyéka borul a falakra, hírneves emberek várják itt a boldog „újraébredést". Sokáig botorkáltam a sírok közt, a halhatatlanság a nevek olvasása során érintett meg: Shelley, Keats és a többiek, költők, filozófusok, a színpad csillagai egykor mind arról vallottak, ami a műben az el nem múlás üzenete. Nem volt mind hívő, ahogyan mondani szokás, egyértelműsítve azt, amiről még tán sejtelmünk sincs. Modern francia: René Char írja: „Ne panaszkodj, hogy közelebb élsz a halálhoz, mint a halandók". Furcsa gondolatcsere. De aki többet tud arról, ami a másik partra a megérkezés, tán jobban tart tőle, mert tudja, mi a halandóság és a halhatatlanság közti különbség. Szentek várták a végső találkozást, mégis voltak, akik féltek. Jézus „vérrel könnyezett". Nagy találkozások izgalommal járnak, amikor már csak a lényeg marad: a halhatatlan lélek, ki szemben áll az Úrral, s látja önmagát a teremtő tükrében.

Ungaretti, a nagy megtérő olasz költő anyja sírjánál fejezte ki legegyszerűbben a félelmet felváltó bizonyosságot: „Midőn szívem majd utolsót dobban / s ledönti az árnyékfalat, / kézen fogsz, anyám / mint hajdan / hogy elvezess az Úristen elé."

Íme, az örök gyermekség bizalma. S akik tudják: anyák Egyetlenje a kereszt alól indult, minket is szívébe zárva – s a húsvéthoz érkezett, amikor üres volt a sír…

† Tóth Sándor

hírek ····· információk

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai november 3–7. között hivatalos „Ad Limina” látogatáson vettek részt Rómában, ahol XIV. Leó pápa is fogadta őket. November 4-én a püspökök szentmisét mutattak be a Santa Maria Maggiore-bazilikában, melynek főcelebránsa Udvardy György veszprémi érsek volt. A szentmisét követően a püspökök felkeresték Ferenc pápa sírját, majd vatikáni dikasztériumokba és magyar intézményekbe látogattak.

~~~~~~

November 9-én, hétfőn a szeged-felsővárosi Szent Miklós templomban szervezik meg a Rózsafüzért imádkozók találkozóját. 16 órától közös éneklés, 17 órától pedig közös rózsafüzér imádság vár minden résztvevőt. A rózsafüzér tizedei között egy-egy elmélkedés hangzik el. Mindenkit szeretettel várnak.

~~~~~~

A Szegedi Dóm Látogatóközpont november 14-én, szombaton 10.30-tól ismét orgonasétát rendez, melyre szeretettel várja az érdeklődőket. A nagy népszerűségnek örvendő tematikus programra jegyek személyesen, vagy a jegy.hu internetes portálon vásárolhatók. A séta a Látogatóközpont előteréből fog indulni.

~~~~~~

November 19-én, csütörtökön 18 órakor a Kelemen Kvartett ad koncertet a szegedi Vántus István Katolikus Zeneművészeti Szakgimnáziumban. Az est során Bartók Béla mind a hat vonósnégyese elhangzik három felvonásban, két szünettel. A koncert egy többéves művészi együttműködés eredménye, amelyben a kvartett Kurtág György közreműködésével dolgozta fel a zeneszerző teljes vonósnégyes-sorozatát. A hangversenyhez Bartók leveleiből vett felolvasások és mobil kiállítás is kapcsolódik. Az est házigazdája Farkas Zoltán zenetörténész. A mintegy 3,5–4 órás koncert ingyenesen látogatható, de előzetes regisztráció szükséges a szeged@filharmonia.hu e-mail-címen.

~~~~~~

Assisi Szent Ferenc halálának 800. évfordulójára emlékezve november 19-én 20.00 órától Vecsei H. Miklós, Balla Gergely és Takács Dorina rendhagyó közös koncertszínházi és szakrális előadást ad a Dómban „Hortus Conclusus – A legbenső kert” címmel. A produkció ősi, szakrális szövegeket hív meg egy újfajta, személyes és közösségi párbeszédbe. Belépőjegyek a domlatogatokozpont.hu oldalon található linken keresztül vásárolhatók.

~~~~~~

November 20-án, pénteken este 7 órakor Kuzma Levente tart orgona koncertet a felsővárosi Szent Miklós templomban, amelyre szeretettel hívnak és várnak minden érdeklődőt.

A Szegedi Dóm Látogatóközpont idén ismét lehetőséget kínál betlehemek készítésére családok, iskolai osztályok, plébániai csoportok, illetve egyéni jelentkezők, gyerekek és felnőttek számára. A „Nem lehet csoda nélkül élni” című betlehemi kiállításra készítendő alkotások anyaga, mérete és az alkalmazott technika szabadon választható. Az elkészült alkotásokat személyesen, vagy postai úton november 20., péntek 17 óráig várják a Szegedi Dóm Látogatóközpontban. A korábbi évek gyakorlatától eltérően a betlehemeket regisztrálni nem papíralapon kell, hanem online űrlap segítségével, amely a www.domlatogatokozpont.hu internetes felületen érhető el.

~~~~~~

A Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitász szeretettel vár minden kézműveskedni vágyó önkéntest a karácsonyi alkotóházba, november végéig minden kedden 15-18 óráig. Az elkészített munkák a Karácsonyi Karitász Jótékonysági Vásáron kerülnek értékesítésre. Az alkotóház helyszíne: Szeged, Budapesti krt. 6/B 5. em. 16.

~~~~~~

December 4-én hetedik alkalommal kerül megrendezésre a Szeged-Csanádi Egyházmegye nagyszabású ifjúsági adventi lelki napja, az Adventfeszt, melynek célja többrétű; az egyházmegye területén működő katolikus iskolák diákjai, hittanosok, 13 és 18 év közötti fiatalok számára egy találkozási alkalom Istennel és egymással, ahol megerősödhetnek útjukon. Egy ilyen találkozás kiemel a szürke hétköznapokból, különlegessé, ünnepivé téve azt. Az idei Adventfeszt témája és egyben mottója: „Gyere, Téged hív!” (Mk 10,49). A nap folyamán többek közt lesz tanúságtétel, tanítás, dicsőítés, kérdezz-felelek. Regisztrálni november 15-én, vasárnap éjfélig van lehetőség az Ifjúságpasztorációs Iroda Facebook oldalán.

~~~~~~

A Sarkcsillag Zarándok Iroda 2027. február 10–16 között hét napos szentföldi zarándoklatot szervez, amelyre az Egyházmegye hívei jelentkezhetnek. Az út során a résztvevők ellátogatnak többek között Betlehem, Kána, Názáret, Jerikó és Jeruzsálem bibliai helyszíneire. A részletes program és információk a kihelyezett plakátokon találhatók.

~~~~~~

Megjelent a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia „Igazságosabb és testvériesebb világot! – 30 év után” című körlevele, melynek célja, hogy meghívjon minden embert a dialógusra, a közös gondolkodásra és cselekvésre. A körlevél az MKPK internetes oldaláról letöltve olvasható.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány
Felelős kiadó és szerkesztő: *Kiss-Rigó László*
Állandó munkatárs: *Bábszki Zoltán, Borz Gergely, Cserny Szilvia, Karsai Örs, † Tóth Sándor*
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.
~~~~~~